UZNESENIE SÚDU PRVÉHO STUPŇA (druhá komora)

z 28. novembra 2005 *

Vo veci T-94/04,

European Environmental Bureau (EEB), so sídlom v Bruseli (Belgicko),

Pesticides Action Network Europe, so sídlom v Londýne (Spojené kráľovstvo),

International Union of Food, Agricultural, Hotel, Restaurant, Catering, Tobacco and Allied Workers' Associations (IUF), so sídlom v Ženeve (Švajčiarsko),

European Federation of Trade Unions in the Food, Agricultural and Tourism sectors and allied branches (EFFAT), so sídlom v Bruseli,

Stichting Natuur en Milieu, so sídlom v Utrechte (Holandsko),

Svenska Naturskyddföreningen, so sídlom v Štokholme (Švédsko),

v zastúpení: P. van den Biesen, G. Vandersanden a B. Arentz, advokáti,

žalobcovia,

* Jazyk konania: angličtina.

proti

Komisii Európskych spoločenstiev, v zastúpení: B. Doherty, splnomocnený zástupca, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalovanej,

ktorú v konaní podporuje:

Syngenta Ltd, so sídlom v Guildforde (Spojené kráľovstvo), v zastúpení: C. Simpson, solicitor, a D. Abrahams, barrister,

vedľajší účastník konania,

ktorej predmetom je návrh na zrušenie smernice Komisie 2003/112/ES z 1. decembra 2003, ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 91/414/EHS, ktorou sa začleňuje parakvát ako účinná látka (Ú. v. EÚ L 321, s. 32; Mim. vyd. 03/041, s. 272),

SÚD PRVÉHO STUPŇA EURÓPSKYCH SPOLOČENSTIEV (druhá komora),

v zložení: predseda komory J. Pirrung, sudcovia A. W. H. Meij a I. Pelikánová,

tajomník: E. Coulon,

vydal toto

Uznesenie

Právny rámec

Smernica 91/414/EHS

1 Článok 4 smernice Rady 91/414/EHS z 15. júna 1991 o uvádzaní prípravkov na ochranu rastlín na trh (Ú. v. ES L 230, s. 1; Mim. vyd. 03/011, s. 332) stanovuje podmienky a všeobecný právny postup pri udeľovaní, kontrole a odnímaní povolení uvádzať na trh prípravky na ochranu rastlín členskými štátmi. V tomto ohľade článok 4 ods. 1 písm. a) smernice spresňuje, že povolené sú len tie prípravky, ktorých účinné látky sú zaradené do prílohy I tejto smernice.

2 Podmienky na zaradenie účinných látok do prílohy I sú presne vymedzené v článku 5 smernice 91/414. Toto zaradenie je možné iba vtedy, pokiaľ s ohľadom na vedecko-technické poznatky možno počítať s tým, že prípravky na ochranu rastlín obsahujúce predmetnú účinnú látku spĺňajú určité podmienky, ktoré vyžadujú neexistenciu škodlivých účinkov na zdravie ľudí alebo zvierat, ako aj na životné prostredie.

3 Článok 8 ods. 2 smernice 91/414 stanovuje, že na základe výnimky z článku 4 smernice 91/414 môže členský štát počas prechodného obdobia povoliť, aby sa na jeho území uvádzali na trh prípravky na ochranu rastlín obsahujúce účinné látky, ktoré nie sú uvedené v prílohe I, ktoré sú už na trhu dva roky po dátume oznámenia smernice, teda po 26. júli 1993.

4 Účinné látky obsiahnuté v prípravkoch požívajúcich výnimku podľa článku 8 ods. 2 smernice 91/414 sú predmetom postupného preskúmania v rámci pracovného programu Komisie.

Nariadenie č. 3600/92/EHS

5 Článok 5 nariadenia Komisie (EHS) č. 3600/92 z 11. decembra 1992, ktorým sa stanovujú podrobné pravidlá na realizáciu prvého stupňa pracovného programu, na ktorý sa vzťahuje článok 8 (2) smernice Rady 91/414 (Ú. v. ES L 366, s. 10; Mim. vyd. 03/013, s. 242), stanovuje, že Komisia vyhotoví zoznam účinných látok prijatých na posúdenie a určí spravodajský členský štát pre posúdenie každej účinnej látky.

6 Z článkov 6 a 7 nariadenia č. 3600/92 vyplýva, že členský štát určený za spravodajcu musí posúdiť predmetnú účinnú látku a zaslať Komisii správu o posúdení zložky vrátane odporúčania na zaradenie účinnej látky do prílohy I smernice 91/414 alebo na prijatie iných opatrení, akým je jej stiahnutie z trhu.

7 Komisia tak zveruje úlohu posúdiť dokumentáciu a správu Stálemu výboru pre potravinový reťazec a zdravotný stav zvierat zriadenému článkom 58 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 z 28. januára 2002, ktorým sa ustanovujú všeobecné zásady a požiadavky potravinového práva, zriaďuje Európsky úrad pre bezpečnosť potravín a stanovujú postupy v záležitostiach bezpečnosti potravín (Ú. v. ES L 31, s. 1; Mim. vyd. 15/006, s. 463).

8 Článok 7 ods. 3a nariadenia č. 3600/92 vložený nariadením Komisie (ES) č. 1199/97 z 27. júna 1997, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie č. 3600/92 (Ú. v. ES L 170, s. 19; Mim. vyd. 03/021, s. 162), stanovuje, že Komisia predloží výboru návrh textu, ktorý môže mať niekoľko foriem. Pokiaľ sa navrhuje zaradiť účinnú látku do prílohy I smernice 91/414, ide o návrh smernice. Pokiaľ sa navrhuje prijať opatrenia nepriaznivé pre účinnú látku vrátane odobratia povolení na prípravky na ochranu rastlín obsahujúce túto látku, Komisia môže podať návrh rozhodnutia adresovaného členským štátom.

Okolnosti predchádzajúce sporu

9 Žalobcov je celkovo šesť. Prvým je European Environmental Bureau (EEB), združenie podľa belgického práva, ktorého predmetom činnosti je najmä podpora ochrany a zachovania životného prostredia v krajinách Európskej únie. EEB je členom rôznych poradných orgánov Komisie, najmä stálej skupiny „Ochrana rastlín" a poradného orgánu „Poľnohospodárstvo a životné prostredie". Takisto je členom European Habitats Forum a z toho dôvodu je zainteresovanou osobou a pozorovateľom v zmysle smernice Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín (Ú. v. ES L 206, s. 7; Mim. vyd. 15/002, s. 102).

10 Druhý žalobca, Pesticides Action Network Europe, je spoločnosťou podľa britského práva, ktorej predmetom činnosti je podpora trvalých alternatívnych riešení použitia pesticídov. Zúčastnila sa na Stakeholders' Conference on the Development of a Thematic Strategy on the Sustainable Use of Pesticides (Konferencia investorov o vývoji tematickej stratégie o udržateľnom používaní pesticídov) usporiadanej Komisiou 4. novembra 2002.

11 Tretí žalobca, International Union of Food, Agricultural, Hotel, Restaurant, Catering, Tobacco and Allied Workers' Associations (IUF), je medzinárodnou federáciou národných odborových zväzov zastupujúcich pracovníkov zamestnaných v rôznych odvetviach vrátane odvetvia poľnohospodárstva a výsadby. Podľa stanov je predmetom činnosti IUF najmä obrana všeobecných a osobitných záujmov pracovníkov vo všetkých členských štátoch v odvetviach, ktoré IUF zastrešuje. IUF je súčasťou Európskej konfederácie odborových zväzov, uznanej Európskou úniou ako jediná reprezentatívna medziprofesijná odborová organizácia na európskej úrovni.

12 European Federation of Trade Unions in the Food, Agricultural and Tourism sectors and allied branches (EFFAT) je združením podľa belgického práva, ktoré je jednou z regionálnych pobočiek IUF. EEFAT je členom rôznych poradných orgánov vytvorených Komisiou vrátane stálej skupiny „Ochrana rastlín" a poradného výboru „Poľnohospodárstvo a životné prostredie".

13 Piaty žalobca, Stichting Natuur en Milieu (ďalej len „Natuur en Milieu"), je holandskou nadáciou, ktorej predmetom činnosti je podľa jej stanov najmä „dávať hlas tým, ktorí ho nemajú", a zachovávať živú prírodu a zdravé životné prostredie pre súčasné i budúce generácie. Táto nadácia je členom EEB.

14 Šiesty žalobca, Svenska Naturskyddföreningen (ďalej len „Naturskyddföreningen"), je združením podľa švédskeho práva, ktorého predmetom činnosti je najmä mobilizácia verejnej mienky a ovplyvňovanie rozhodovacieho procesu, čo sa týka ochrany prírody a životného prostredia, a konanie s cieľom ochrany a údržby zón s ekologickým záujmom. Naturskyddföreningen je okrem toho vlastníkom farmy Osaby na juhovýchode Švédska, pričom táto farma zaručuje, že jej poľnohospodárska činnosť je úplne biologická. Podľa žalobcov miesto, kde sa Osaby nachádza, a úplne výnimočná povaha biotopov, ktoré sa tam zachovávajú, z nej robia dokonalý priestor pre život obojživelníkov, ako sú Triturius cristatus a Rana arvalis, chránených smernicou 92/43.

15 V júli 1993 vyslovilo na Komisii niekoľko spoločností vrátane Syngenta Ltd. svoje želanie zaradiť parakvát do prílohy I smernice 91/414.

16 Bod 83 prílohy I nariadenia č. 3600/92 uvádza parakvát ako súčasť látok, na ktoré sa podľa článku 8 ods. 2 smernice 91/414 vzťahuje prvá etapa pracovného programu Komisie.

17 Nariadenie Komisie (ES) č. 933/94 z 27. apríla 1994, ktorým sa ustanovujú účinné látky prípravkov na ochranu rastlín a určujú spravodajské členské štáty pre vykonávanie nariadenia Komisie (EHS) č. 3600/92 (Ú. v. ES L 107, s. 8; Mim. vyd. 03/016, s. 84) určilo Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska ako spravodajský členský štát pre parakvát.

18 Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska predložilo Komisii 31. októbra 1996 správy o posúdení a príslušné odporúčania v súlade s článkom 7 ods. 1 písm. c) nariadenia č. 3600/92. Táto správa bola preskúmaná členskými štátmi a Komisiou v rámci Stáleho výboru pre potravinový reťazec a zdravotný stav zvierat.

19 EEB, Pesticides Action Network Europe a Naturskyddföreningen vyzvali 12. júna 2003 európskych ministrov životného prostredia a Komisiu, aby nezaraďovali parakvát do prílohy I smernice 91/414. Okrem toho 25. septembra 2003 zaslal EFFAT tú istú výzvu aj členom európskych inštitúcií.

Napadnutý akt

20 Dňa 1. decembra 2003 prijala Komisia smernicu 2003/112/ES, ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 91/414/EHS, ktorou sa začleňuje parakvát ako účinná látka (Ú. v. EÚ L 321, s. 32; Mim. vyd. 03/041, s. 272, ďalej len „napadnutý akt").

21 Z článku 1 a prílohy napadnutého aktu vyplýva, že parakvát je zaradený do prílohy I smernice 91/414. Okrem toho z prílohy napadnutého aktu vyplýva, že parakvát je možné použiť len ako herbicíd a že niektoré spôsoby použitia výrobkov obsahujúcich túto látku sú zakázané.

22 Článok 2 napadnutého aktu najmä stanovuje, že členské štáty najneskôr do 30. apríla 2005 prijmú a uverejnia zákony, nariadenia a administratívne ustanovenia potrebné na dosiahnutie súladu s napadnutým aktom. Budú o tom bezodkladne informovať Komisiu a tieto ustanovenia budú uplatňovať od 1. mája 2005.

23 Článok 3 napadnutého aktu ukladá členským štátom najmä povinnosť prehodnotiť povolenie každého prípravku na ochranu rastlín obsahujúceho parakvát, aby zabezpečili splnenie podmienok súvisiacich s parakvátom stanovených v prílohe I smernice 91/414.

24 Podľa článku 4 prvého odseku napadnutého aktu členské štáty zabezpečia, aby držitelia povolení oznámili najneskôr do 31. marca 2008 účinky opatrení na zmiernenie rizík uplatňované pri kontrolnom programe a vykonávaní pokroku týkajúceho sa vývoja formulovaných prípravkov na ochranu rastlín obsahujúcich parakvát. Toto ustanovenie taktiež stanovuje, že členské štáty o tom bezodkladne informujú Komisiu. Článok 4 druhý odsek napadnutého aktu hovorí, že Komisia odovzdá Stálemu výboru pre potravinový reťazec a zdravie zvierat správu o uplatňovaní súčasnej smernice a uvedie, či požiadavky na zaradenie do prílohy I sú stále uspokojivo plnené, a môže navrhnúť akúkoľvek zmenu a jej doplnenie vrátane v prípade potreby odstránenia z prílohy I, ak to bude považovať za potrebné.

25 Podľa článku 5 napadnutého aktu nadobudol tento akt účinnosť 1. novembra 2004.

26 Napokon článok 6 napadnutého aktu uvádza, že tento akt je určený členským štátom.

Konanie a návrhy účastníkov konania

27 Návrhom podaným do kancelárie Súdu prvého stupňa 27. februára 2004 podali žalobcovia túto žalobu.

28 Samostatným podaním podaným do kancelárie Súdu prvého stupňa 18. mája 2004 vzniesla žalovaná na základe článku 114 Rokovacieho poriadku Súdu prvého stupňa námietku neprípustnosti. K tejto námietke predložili žalobcovia svoje pripomienky 30. júla 2004.

29 Podaniami podanými do kancelárie Súdu prvého stupňa 9. júna 2004 podala Syngenta Ltd. návrh na vstup do tohto konania ako vedľajší účastník konania na podporu žalovanej. Uznesením zo 14. októbra 2004 predseda druhej komory Súdu prvého stupňa tomuto návrhu vyhovel. Vedľajší účastník konania nedoručil svoje vyjadrenie v stanovenej lehote.

30 Žalobcovia navrhujú, aby Súd prvého stupňa:

— zrušil napadnutý akt,

— zaviazal Komisiu na náhradu trov konania.

31 Žalovaná navrhuje, aby Súd prvého stupňa:

— odmietol žalobu ako neprípustnú,

— zaviazal žalobcov na náhradu trov konania.

Právny stav

32 Podľa článku 114 ods. 1 rokovacieho poriadku môže Súd prvého stupňa na návrh účastníka konania rozhodnúť o neprípustnosti pred prejednaním veci samej. V zmysle odseku 3 toho istého článku, ak Súd prvého stupňa nerozhodne inak, pokračuje sa v rámci ústnej časti konania. Súd prvého stupňa usudzuje, že sa s prejednávanou vecou dostatočne oboznámil na základe spisového materiálu a nie je potrebné otvoriť ústnu časť konania.

O námietke neprípustnosti založenej na povahe napadnutého aktu

33 Komisia poznamenáva, že článok 230 štvrtý odsek ES nestanovuje pre fyzickú alebo právnickú osobu možnosť napadnúť smernicu. Preto návrhom, aby Súd prvého stupňa zrušil napadnutý akt, žalobcovia vyžadujú, aby súd Spoločenstva opomenul presné znenie článku 230 štvrtého odseku ES. V každom prípade je však žaloba proti napadnutému aktu neprípustná z dôvodu normatívnej povahy smerníc.

34 V tomto ohľade Súd prvého stupňa na rozdiel od tvrdenia Komisie konštatuje, že skutočnosť, že sa článok 230 štvrtý odsek ES výslovne nezaoberá prípustnosťou žalôb o neplatnosť smernice podaných jednotlivcami, nepostačuje na vyhlásenie neprípustnosti takýchto žalôb (pozri uznesenie Súdu prvého stupňa zo 6. mája 2003, Vannieuwenhuyze-Morin/Parlament a Rada, T-321/02, Zb. s. II-1997, bod 21 a tam citovanú judikatúru). Inštitúcie Spoločenstva totiž nemôžu samou voľbou formy predmetného aktu vylúčiť právnu ochranu, ktorú toto ustanovenie Zmluvy jednotlivcom poskytuje (uznesenie Súdu prvého stupňa zo 14. februára 2002, Association contre l'heure d'été/Parlament a Rada, T-84/01, Zb. s. II-99, bod 23 a tam citovaná judikatúra).

35 Komisia taktiež nesprávne tvrdí, že normatívna povaha napadnutého aktu bráni tomu, aby bol predmetom žaloby o neplatnosť podanej jednotlivcami. Z judikatúry totiž vyplýva, že i normatívny akt uplatniteľný na všetky dotknuté hospodárske subjekty sa môže za určitých podmienok niektorých z nich týkať priamo a osobne (rozsudky Súdneho dvora zo 16. mája 1991, Extramet Industrie/Rada, C-358/89, Zb. s. I-2501, bod 13; z 18. mája 1994, Codorniu/Rada, C-309/89, Zb. s. I-1853, bod 19, a z 22. novembra 2001, Antillean Rice Mills/Rada, C-451/98, Zb. s. I-8949, bod 46; rozsudok Súdu prvého stupňa zo 6. decembra 2001, Emesa Sugar/Rada, T-43/98, Zb. s. II-3519, bod 47).

36 Za týchto podmienok treba odmietnuť námietku neprípustnosti založenú na povahe napadnutého aktu.

O námietke neprípustnosti založenej na nedostatku aktívnej legitimácie navrhovateľov

Tvrdenia účastníkov konania

37 Komisia spochybňuje, že žalobcovia sú napadnutým aktom priamo a osobne dotknutí. Čo sa týka toho, či sú žalobcovia rozhodnutiami osobne dotknutí, Komisia uvádza, že fyzická alebo právnická osoba môže byť osobne dotknutá právnym aktom iba vtedy, ak sa jej tento akt týka z dôvodu určitých vlastností, ktoré sú pre ňu osobitné, alebo z dôvodu skutkovej okolnosti, ktorá ju charakterizuje vo vzťahu k všetkým iným osobám, a tým ju individualizuje spôsobom obdobným tomu, akým je individualizovaná osoba, ktorej je akt určený (pozri rozsudok Súdneho dvora z 1. apríla 2004, Komisia/Jégo-Quéré, C-263/02 P, Zb. s. I-3425, bod 45 a tam citovanú judikatúru). V prejednávanej veci to však neplatí.

38 Žalobcovia tvrdia, že sú napadnutým aktom priamo a osobne dotknutí.

39 Pokiaľ ide o podmienku, aby boli aktom osobne dotknutí, žalobcovia po prvé tvrdia, že sú osobitným spôsobom dotknutí napadnutým aktom, pretože predmetom činnosti každého z nich je ochrana vyšších záujmov, o ktoré v predmetnej veci ide, čiže ochrana životného prostredia a verejného zdravia. EEB, Natuur en Milieu a Naturskyddföreningen aktívne pôsobia v oblasti ochrany prírody vrátane ochrany voľne žijúcich živočíchov a rastlín v rámci smernice 92/43. IUF a EFFAT pôsobia zas v oblasti ochrany záujmov pracovníkov, najmä v poľnohospodárstve, vrátane

ochrany ich zdravia. Napadnutý akt sa týka osobitne týchto záujmov, keďže má v rozpore s právom Spoločenstva za následok „zníženie" ochrany týchto záujmov. Dodávajú, že napadnutý akt sa osobitne dotýka Naturskyddföreningen, o ktorého vlastnícke práva v prejednávanej veci ide.

40 Po druhé tvrdia, že EEB a EFFAT majú osobitné postavenie poradcov pri Komisii a ostatných európskych inštitúciách v rozsahu ich pôsobnosti, že Natuur en Milieu, Naturskyddföreningen a IUF majú rovnaké postavenie vo vzťahu k národným a nadnárodným orgánom a že v súlade s ich predmetom činnosti niektorí žalobcovia Komisiu výslovne požiadali, aby do prílohy I smernice 91/414 parakvát nezapisovala.

41 Po tretie v podstate uvádzajú, že podľa holandského právneho poriadku je Natuur en Milieu považovaná za priamo a osobne dotknutú porušeniami právnych predpisov na ochranu životného prostredia a voľne žijúcich živočíchov a že podľa švédskeho práva je tomu tak aj v prípade Naturskyddföreningen.

42 Po štvrté žalobcovia tvrdia, že prípustnosť ich žaloby je daná nevyhnutnosťou zabezpečiť im účinnú súdnu ochranu, dodržaním zásady rovnosti možností obhajoby a návrhom nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o uplatňovaní ustanovení Aarhuského dohovoru o prístupe k informáciám, účasti verejnosti na rozhodovacom procese a prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia inštitúciami Európskych spoločenstiev [*neoficiálny preklad*] [KOM (2003) 0622, konečné znenie, ďalej len „návrh nariadenia Aarhus"].

43 Čo sa týka najprv nevyhnutnosti zabezpečiť im účinnú súdnu ochranu, žalobcovia tvrdia, že zrušenie napadnutého aktu by zabránilo začatiu množstva zložitých, zdĺhavých a nákladných povoľovacích konaní v rôznych členských štátoch. Podľa nich, pokiaľ by sa mali obrátiť na vnútroštátne súdy, museli by dohliadnuť na prípadné podanie žiadosti vo všetkých členských štátoch, naštudovať právny systém štátov, v ktorých bola podaná žiadosť o povolenie na uvedenie na trh, a začať konanie na príslušných vnútroštátnych súdoch. Navyše z dôvodu zásady vzájomného uznávania stanovenej v článku 10 smernice 91/414 by museli žalobcovia, ktorí by mali v úmysle zabrániť, aby boli na trh uvedené prípravky obsahujúce parakvát, vstúpiť do všetkých vnútroštátnych konaní. Napokon tvrdia, že v rozpore s tvrdením Komisie nejde o obyčajnú pohodlnosť, pretože je prakticky nemožné, aby vnútroštátny súd rozhodol o platnosti napadnutého aktu. Z toho teda vyplýva, že z hľadiska účinnosti opravných prostriedkov, ktoré majú žalobcovia k dispozícii v súlade s článkami 6 a 13 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „EDĽP"), ktoré sa na Súd prvého stupňa vzťahujú na základe článku 6 ods. 2 EÚ, sú žalobcovia oprávnení podať predmetnú žalobu na Súd prvého stupňa.

44 Pokiaľ ide ďalej o zásadu rovnosti možností obhajoby, žalobcovia predovšetkým tvrdia, že žaloba proti napadnutému aktu podaná takým výrobcom parakvátu, akým je Syngenta, by mohla byť vyhlásená za prípustnú na základe článku 230 štvrtého odseku ES, ako to vyplýva z uznesenia Súdu z 24. januára 2001, Iberotam a i./Komisia (T-112/00 a T-122/00, Zb. s. II-97, bod 79). Zásada rovnosti možností obhajoby zakotvená v článkoch 6, 13 a 14 EDĽP vyžaduje, aby účastníci konania, pre ktorých má akt Komisie protichodné účinky, mali k dispozícii rovnaké možnosti využitia opravných prostriedkov. V tomto ohľade dodávajú, že rozsudok Súdneho dvora z 10. decembra 1969, Eridania a i./Komisia (C-10/68 a C-18/68, Zb. s. 459), podľa ktorého nemôže aktívna legitimácia osôb vyplývať len zo skutočnosti, že tieto osoby sú v súťažnom vzťahu voči adresátom napadnutého aktu, nemá v prejednávanej veci význam, pretože sa vzťahuje na súťažné vzťahy, ktoré v prejednávanej veci vôbec neexistujú.

45 Žalobcovia napokon tvrdia, že ich žaloba je prípustná vzhľadom na dôvodovú správu k návrhu nariadenia Aarhus. V tejto dôvodovej správe poukazuje Komisia na to, že nie je nevyhnutné meniť článok 230 ES v tom zmysle, aby európske organizácie na ochranu životného prostredia spĺňajúce určité kritériá vymedzené v tomto návrhu boli aktívne legitimované. Žalobcovia pritom tieto kritériá spĺňajú, čo by podľa úvah Komisie postačovalo na uznanie ich aktívnej legitimácie na podanie žaloby o neplatnosť napadnutého aktu.

Posúdenie Súdom prvého stupňa

46 Podľa článku 230 štvrtého odseku ES „každá fyzická alebo právnická osoba môže... podať žalobu proti rozhodnutiu, ktoré je jej určené, alebo proti rozhodnutiu, ktoré sa jej priamo a osobne týka, hoci je vydané formou nariadenia alebo rozhodnutia určeného inej osobe".

47 V prejednávanej veci z článku 6 napadnutého aktu vyplýva, že ich jedinými adresátmi sú členské štáty. Preto musia žalobcovia okrem iného preukázať, že sú týmto aktom, ktorý im nie je určený, osobne dotknutí.

48 V tomto ohľade z judikatúry vyplýva, že žalobcovia, ktorým ako v prejednávanej veci nie je akt určený, môžu tvrdiť, že sú ním osobne dotknutí iba vtedy, keď sa ich akt týka z dôvodu určitých vlastností, ktoré sú pre nich osobitné, alebo z dôvodu skutkovej okolnosti, ktorá ich charakterizuje vo vzťahu k všetkým iným osobám,

a tým ich individualizuje spôsobom obdobným tomu, akým je individualizovaná osoba, ktorej je akt určený (pozri rozsudok Súdneho dvora z 25. júla 2002, Unión de Pequeños Agricultores/Rada, C-50/00 P, Zb. s. I-6677, bod 36 a tam citovanú judikatúru).

49 Je preto potrebné preskúmať, či sú žalobcovia v prejednávanej veci dotknutí napadnutým aktom z dôvodu určitých vlastností, ktoré sú pre nich osobitné, alebo z dôvodu skutkovej okolnosti, ktorá ich charakterizuje vo vzťahu k všetkým iným osobám.

50 S cieľom preukázať, že sú osobne dotknutí napadnutým aktom, žalobcovia po prvé uvádzajú, že sú týmto aktom dotknutí osobitným spôsobom z dôvodu závažných negatívnych dôsledkov, ktoré má na ochranu životného prostredia a ochranu zdravia pracovníkov, ktoré sa prejavujú znížením ochrany týchto záujmov. Okrem toho je Naturskyddföreningen rovnako osobitne dotknutý z dôvodu zásahu napadnutého aktu do jeho vlastníckych práv.

51 Najprv je potrebné poznamenať, že žalobcovia nespresňujú, čím napadnutý akt so sebou prináša zníženie ochrany životného prostredia a zdravia pracovníkov, a ani nepredkladajú konkrétnu skutočnosť na preukázanie údajného vážneho zásahu do vlastníckych práv Naturskyddföreningen.

52 Ďalej treba poznamenať, že v prejednávanej veci má napadnutý akt v podstate za následok zmenu prílohy I smernice 91/414 tak, že v nej je ako účinná látka uvedený

parakvát a že sú v nej spresnené podmienky jeho použitia ako účinnej látky (článok 1); uloženie povinnosti členským štátom prehodnotiť povolenie každého prípravku na ochranu rastlín obsahujúceho parakvát, ako aj prehodnotiť povolené prípravky na ochranu rastlín obsahujúce parakvát (článok 3); uloženie povinnosti členským štátom zabezpečiť, aby držitelia povolení najneskôr do 31. marca 2008 oznámili účinky opatrení na zmiernenie rizík uplatňovaných pri kontrolnom programe a vykonávaní pokroku týkajúceho sa vývoja formulovaných prípravkov na ochranu rastlín obsahujúcich parakvát (článok 4 prvý odsek), uloženie povinnosti Komisii odovzdať Stálemu výboru pre potravinový reťazec a zdravie zvierat správu o uplatňovaní napadnutého aktu a uviesť, či požiadavky na zaradenie do prílohy I smernice 91/414 sú stále uspokojivo plnené, a navrhnúť zmenu a doplnenie a v prípade potreby odstránenie z prílohy I (článok 4 druhý odsek).

53 Bez ohľadu na to, ktoré ustanovenie alebo ustanovenia predstavujú podľa žalobcov vážny zásah do nimi bránených záujmov v podobe zníženia ochrany týchto záujmov a vážneho zásahu do vlastníckych práv jedného z nich, treba konštatovať, že tieto ustanovenia ich zasahujú v ich objektívnom postavení subjektov pôsobiacich v oblasti ochrany životného prostredia a zdravia pracovníkov alebo aj ako vlastníkov z rovnakého dôvodu ako všetky ostatné osoby v rovnakej situácii.

54 Ako vyplýva z judikatúry, takéto postavenie samo osebe nepostačuje na preukázanie, že žalobcovia sú napadnutým aktom osobne dotknutí (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora z 2. apríla 1998, Greenpeace a i./Komisia, C-321/95 P, Zb. s. I-1651, bod 28, a uznesenie Súdu prvého stupňa z 30. apríla 2003, Villiger Söhne/Rada, T-154/02, Zb. s. II-1921, bod 47 a tam citovanú judikatúru).

55 Z uvedených skutočností vyplýva, že údajné závažné dosahy napadnutého aktu na záujmy a vlastnícke práva žalobcov neumožňujú preukázať, že sú napadnutým aktom osobne dotknutí.

56 Po druhé žalobcovia tvrdia, že EEB a EFFAT majú osobitné postavenie poradcov pri Komisii a ostatných európskych inštitúciách v rozsahu ich jednotlivých pôsobností, že Natuur en Milieu, Naturskyddföreningen a IUF majú rovnaké postavenie vo vzťahu k národným a nadnárodným orgánom a že v súlade s ich predmetom činnosti niektorí žalobcovia výslovne požiadali Komisiu, aby do prílohy I smernice 91/414 parakvát nezapisovala.

57 V tomto ohľade treba predovšetkým pripomenúť, že skutočnosť, že sa určitá osoba nejakým spôsobom zúčastňuje na konaní, ktoré vedie k prijatiu aktu Spoločenstva, je spôsobilá individualizovať túto osobu vo vzťahu k spornému aktu len vtedy, keď uplatniteľná právna úprava Spoločenstva stanovuje pre túto osobu určité procesné záruky (pozri uznesenie Súdu prvého stupňa z 29. apríla 2002, Bactria/Komisia, T-339/00, Zb. s. II-2287, bod 51 a tam citovanú judikatúru). V prejednávanej veci však právna úprava Spoločenstva upravujúca prijímanie napadnutého aktu neobsahuje v prospech žalobcov žiadnu procesnú záruku a dokonca neupravuje ani akúkoľvek účasť vnútroštátnych alebo nadnárodných poradných orgánov alebo poradných orgánov Spoločenstva, o ktorých žalobcovia tvrdia, že sú ich súčasťou. Ani skutočnosť, že žalobcovia požiadali inštitúcie Spoločenstva o nezapísanie parakvátu do prílohy I smernice 91/414, ani ich údajná účasť v poradných orgánoch totiž neumožňuje usudzovať, že sú napadnutým aktom osobne dotknutí.

58 Po tretie, pokiaľ ide o tvrdenie, že holandský a švédsky právny poriadok pripúšťa, aby žalobcovia boli priamo a osobne dotknutí aktmi, ktoré zasahujú do nimi chránených

záujmov, treba pripomenúť, že aktívna legitimácia priznaná týmto žalobcom v niektorých právnych poriadkoch členských štátov nie je relevantná pre posúdenie ich aktívnej legitimácie na podanie žaloby o neplatnosť aktu Spoločenstva na základe článku 230 štvrtého odseku ES (pozri v tomto zmysle uznesenie Súdu prvého stupňa z 9. septembra 1995, Greenpeace a i./Komisia, T-585/93, Zb. s. II-2205, bod 51).

59 Z uvedených skutočností vyplýva, že právna úprava Spoločenstva v súčasnosti neupravuje inštitút hromadnej žaloby na súd Spoločenstva, ako to v predmetnej veci predkladajú žalobcovia.

60 Po štvrté žalobcovia tvrdia, že účinná súdna ochrana, ako ju zakotvujú články 6 a 13 EDĽP, uplatniteľná na inštitúcie Spoločenstva na základe článku 6 ods. 2 EÚ vyžaduje, aby sa prejednávaná žaloba vyhlásila za prípustnú jednak preto, že konania na vnútroštátnych súdoch by boli zdĺhavé, zložité a nákladné, a jednak preto, že tieto súdy by neboli schopné rozhodnúť o otázkach vznesených v rámci prejednávanej žaloby.

61 V tomto ohľade Súdny dvor rozhodol, že právo na účinnú súdnu ochranu je jednou zo všeobecných zásad, ktoré vyplývajú z ústavných zvyklostí spoločných členským štátom, a toto právo je rovnako zakotvené v článkoch 6 a 13 EDĽP (rozsudok Unión de Pequeños Agricultores/Rada, už citovaný v bode 48 vyššie, body 38 a 39).

62 V tom istom rozsudku Súdny dvor uviedol, že Zmluva ES tak vo svojich článkoch 230 ES a 241 ES, ako aj vo svojom článku 234 ES zaviedla úplný systém opravných prostriedkov a konaní, ktorých účelom je zabezpečiť dohľad nad zákonnosťou aktov inštitúcií, ktorý zverila súdu Spoločenstva. V tomto systéme fyzické a právnické osoby, ktoré nemôžu z dôvodu podmienok prípustnosti uvedených v článku 230 štvrtom odseku ES priamo napadnúť akty Spoločenstva so všeobecnou pôsobnosťou, majú možnosť podľa okolností uplatňovať neplatnosť takých aktov buď incidenčne na základe článku 241 ES na súde Spoločenstva, alebo na vnútroštátnych súdoch, a priviesť tieto súdy, ktoré nie sú samy osebe oprávnené rozhodnúť o neplatnosti spomínaných aktov, k tomu, aby položili Súdnemu dvoru v tejto súvislosti prejudiciálne otázky (rozsudok Unión de Pequeños Agricultores/Rada, už citovaný v bode 48 vyššie, bod 40).

63 Napokon z judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že prípustnosť žaloby o neplatnosť na súde Spoločenstva nemôže závisieť od otázky existencie opravných prostriedkov na vnútroštátnom súde umožňujúcich skúmanie zákonnosti aktu, ktorého zrušenie sa požaduje (rozsudok Unión de Pequeños Agricultores/Rada, už citovaný v bode 48 vyššie, bod 46).

64 Z toho vyplýva, že v súdnej koncepcii zakotvenej Súdnym dvorom nemôže byť tvrdenie žalobcov o neexistencii účinnej súdnej ochrany samo osebe dôvodom na prípustnosť ich žaloby.

65 Po piate, žalobcovia tvrdia, že prípustnosť ich žaloby musí byť uznaná na základe zásady rovnosti možností obhajoby. V tejto súvislosti stačí poznamenať, že z judikatúry vyplýva, že skutočnosť, že akt má pre žalobcov protichodné dôsledky v porovnaní s tým, ako je aktom dotknutá osoba aktívne legitimovaná na podanie

žaloby o neplatnosť tohto aktu, sama osebe nepostačuje na aktívnu legitimáciu žalobcu (pozri v tomto zmysle rozsudok Eridania a i./Komisia, už citovaný v bode 44 vyššie, bod 7, a rozsudok Súdneho dvora z 23. mája 2000, Comité d'entreprise de la Société française de production a i./Komisia, C-106/98 P, Zb. s. I-3659, bod 41). Za týchto podmienok i za predpokladu, ako to tvrdia žalobcovia, že vedľajší účastník konania je aktívne legitimovaný na podanie žaloby o neplatnosť napadnutého aktu, táto okolnosť sama osebe nepostačuje na preukázanie, že žalobcovia sú napadnutým aktom osobne dotknutí, a ani ich nezbavuje povinnosti preukázať, že túto požiadavku spĺňajú.

66 Napokon po šieste žalobcovia tvrdia, že ich aktívna legitimácia vyplýva jednak z toho, že Komisia v dôvodovej správe k návrhu nariadenia Aarhus uvádza, že európske združenia na ochranu životného prostredia, ktoré spĺňajú určité objektívne kritériá, majú v zmysle článku 230 štvrtého odseku ES aktívnu legitimáciu, a jednak z toho, že v predmetných veciach žalobcovia tieto objektívne kritériá spĺňajú.

67 V tomto ohľade treba predovšetkým uviesť, že zásady upravujúce hierarchiu noriem (pozri najmä rozsudok Súdneho dvora z 27. októbra 1992, Nemecko/Komisia, C-240/90, Zb. s. I-5383, bod 42) bránia tomu, aby akt sekundárneho práva priznával aktívnu legitimáciu jednotlivcom, ktorí nespĺňajú požiadavky článku 230 štvrtého odseku ES. To platí rovnako *a fortiori* aj pre dôvodovú správu k návrhu aktu sekundárneho práva.

68 Dôvodová správa, ktorej sa žalobcovia dovolávajú, ich tak nezbavuje záväzku preukázať, že sú napadnutým aktom osobne dotknutí. Okrem toho i za predpokladu, že by žalobcovia boli kvalifikovanými subjektmi v zmysle návrhu nariadenia Aarhus,

musíme konštatovať, že neuvádzajú žiadny dôvod, na základe ktorého by toto postavenie umožnilo usudzovať, že sú napadnutým aktom osobne dotknutí.

69 S ohľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti je potrebné dospieť k záveru, že žalobcovia nie sú napadnutým aktom osobne dotknutí. Preto je nevyhnutné žalobu odmietnuť ako neprípustnú bez toho, aby bolo potrebné skúmať, či sú žalobcovia týmto aktom dotknutí priamo.

O trovách

70 Podľa článku 87 ods. 2 rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže žalobcovia nemali v prejednávanej veci úspech, je opodstatnené zaviazať ich na náhradu trov konania v súlade s návrhmi Komisie.

71 Podľa článku 87 ods. 4 tretieho pododseku rokovacieho poriadku môže Súd prvého stupňa nariadiť, že vedľajší účastník konania znáša svoje vlastné trovy konania. V prejednávanej veci účastník, ktorý vstúpil do konania na podporu Komisie, znáša svoje vlastné trovy konania.

Z týchto dôvodov

SÚD PRVÉHO STUPŇA (druhá komora)

nariadil:

1. Žaloba sa odmieta ako neprípustná.

2. Žalobcovia znášajú svoje vlastné trovy konania a sú povinní nahradiť trovy konania Komisie.

3. Vedľajší účastník konania znáša svoje vlastné trovy konania.

V Luxemburgu 28. novembra 2005

Tajomník

E. Coulon

Predseda komory

J. Pirrung